

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoón ty.

Z njebies mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihcizischčerni w Budyschinje a je tam ja šchwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedzela Judika.

Sebr. 9, 11—15.

Dyžazy mlodych křesćizijanow so hotuja, psched Božim woltarjom wusnacze teje wěry a nadzije wotpołozicž, kotraž w nich je. Kał wažna je tajka hodžina w šwjatnizy! Šwjatniza abo něšto šwjate je nam naša wěra, pschede wšěm, ta kiž spěwa: Ja wěrju do Jesom Křysta, Božeho jenicžeho narodženeho Šyna, našeho Kņesa. A šašo to najšwjaczišche w nej je: Ja wěrju, so je mje šhubjeneho a šatamaneho cžłowjeka wumohl se šwojej šwjatej a drohej krowju. „Křystuš je junu psches šwoju krej do teho šwjateho nutššohol“, praji našch text. Njeh wón nam pschiwoła:

„Bójmy šobu do najšwjaczišcheho našcheje wěry!“

1. Bójmy š Křystušom, tym wyschšim měšchnikom!
2. Bójmy šobu jako lud noweho šluba!

1. Bójmy š Křystušom, tym wyschšim měšchnikom! „Křystuš je psches wjetšchu a dokonjanischu hětu nutššohol.“ Wyschšim měšchnik by pschi hěcze šlubjenja, posdžišcho w templu won a nutš khodžil, so by krej křepil w nej psched křinju šluba ša hrěchi luda. Šesuš ženje do najšwjaczišcheho tam šastupil njeje. Kał budžishe šebi to šwěricž šměl? A tola wón khodžeshe a wobkhadžeshe w duchu a prawdže š Bohom Wótzom. A njemu šo wołasche w šamotnosći, na horach, w nóznej cžichej křwili. Šemu khodžeshe š špodobanju, jemu pošluschny šnješy cžerpjenje,

jemu šwjeczeshe tež šwoje žiwjenje hacž do pošlednjeho šdychnjenja na martrownym drjewje. Š duscha, štuš na Golgatha! Šow je našche najšwjaczišche. Šow, na šwjatej hórzy, twój Kņes š Bohom we šwjatnizy, š Božej wutrobu wucžini, šchož nad jeho ludom šleho a winy-połneho ležeshe.

Bójmy š nim, tym jenicžkim dokonjanym wyschšim měšchnikom. Wón je dokonjany, dokelž je dokonjany škutk ščinił, pošny wopor podal. „Še-li wolaza a kóšlaza krej šwjaczi, kał wjele wjazy budže krej Křystušowa, kiž je šo šam bjese wšcheho poroka Bohu woprowal, našche šwědomnje wot morwých škutkow wucžisćicž!“ Šfraelski lud by se šwojim wyschšim měšchnikom w duchu šašohol, hdy by tón ša lud škoczazu krej křepil! Šo běchu jemu wulke hodžiny! Šež našch pišat lista, kiž je š hebrejskeho (šraelskeho) roda byl, hišcže na nje špomina. Wjele naležnišcho pał tola na te hodžiny wot šeleneho šchwórtka hacž do cžicheho pjatka popołdnju tam we a pschi Šerusalemje. Š ščo šmē mjes nami tole šabyčž? Ščo šmē jich wažnosć š myšlow šajicž? Š šwjeczenemu dopomnjecžu šo nětkle kóždy pjatk šwoni a Boža šlužba džerži. Šty nješmemy šwjate pošne wopomnjecža pošcžicž. A byrnjež lud hišcže hōle šowli šo ščinił — my čzemy šon do najšwjaczišcheho našcheje wěry wabicž: Šu wón š mērej pschińdže!

Wopor je našch Kņes ščinił. Šež našchi šerbszy wótzojo šu wopory šwojim bohām pschinješli. Niž jako by Šesuš šo takle cžłowšzy ša wopor dał. Bóh krej nježada. Šle to wucžini,

so wón, našch Šbóžnik, w lubosczi a poškľuschnosczi pscheczimo Bohu šo hač do šmjercze sa šwojich poda a tak woprowasche, to pschinješe šjednanje i Bohom. „Jeho krej našche šwědomnje wuczisczi“. Šhwalmy tónle wopor tehodla džakownje! Šako mór psched wjazy hač što lětami w měsčje Marseille šakhadžesche a tyšazy nahle precz hrabny a wscho čžekasche, tež lškarjo hiščeže žaneje wobory pscheczimo tešle šhorosczi njemějachu, wobšamšny wěšty šnamjenity lškar, Šuhon, čžela wotewrič a je pschepytowacž se štrachom šwojeho žiwjenja. Wón šwój testament ščiniwšchi šebi hiščeže Bože wotkasanje podacž da. Nětko wscho napiša, šchtož bš wo šhorosczi pschi pschepytowanju wušlědžil, a papjeru do škšala položi. Dwanacže hodžin po tym bšsche hižom morwy. Jeho mjeno budže šo wschón čžab i čžesczu mjenowacž. Tak je jedyn wyschšchi, kiž šo tež lškar mjenowasche, šo tež se šmilnosče ša naš wobohich hubjennyh čžlowjekow podal. A jeho mjeno budže šo do wěčnosče i čžesczu mjenowacž. Wšchitzny hlubozny a wěni budžeja šo jemu džakowacž, kaž wšchitzny wot šonzowateje šhoroscze móra nadpadnjeni tamnemu lškarjeje a wobšbožerjeje šo džakowachu a hiščeže džakuja.

Ach wušlyšch mje, mój Šesuš,
Ša tebi žyle podam šo.
Daj bžecž we šwojich ranach mi,
Šo njepscheczil mi njeschčodži.

2. Šójmny šobu jako lud noweho šluba! „Šesuš našche šwědomnje wuczisczi wot mormnyh škutkow š šluzženju žiwemu Bohu.“ Mowny pschistup š Bohu je wotewrieny. W Božeje wješkosčzi móžemy Bohu šluzžicž, niz i njewěštosčzu, hač šmy špodobni, niz i njelšchtom kaž bžchmy njewjedžili š čžomu. Žywa šluzžba psched žiwym Bohom! Nowe žiwjenje wčera kaž dženska a jutsje! Šesuš Šhryštuš je wčera a dženska a tón šamy tež do wěčnosče! „Wón je Ššrednik noweho šakonia“ abo šluba. Druhi lud šo šromadžuje na šwěče a wušnawa: Bóh na naš špodobanje ma! Šlejče, kaš tam se židow a njžidow čžahnu, japošchtoljo a šwědžny, Šesušej šwěni. Mišionarojo wodža čžrjody š njemu wonkach w žušnyh štronach šwěta, dušchowpastyrjo šnyly domach. Kaš rjana je wošada, kiž bždli šhromadžena wošolo Ššrednika noweho šluba a šluzi Bohu i žylej wutrobu a i žylej dušchu! Tež dženska njespuschčžmy nadžiju. Nječ šu čžemne dny a njech šo šawjercžaze mēnjenja do žyrkwje a šchule nits dobnwaju: Tón Šnjes šmēje lud šluba! Wón pschijimuje čžšchnyh pschi dupje, wón šhromadžuje džeczi wošolo šonfirmaziššeho woštarja, šnana tež twojeho šyna, twoju džowku a twojeho móta. Wošada šlyšchi a špewa pschi Božeje šluzžbje bjes ššestacža: „Jeho hnada njedyrbi šo wot tebe precz wrócžicž a šlub jeho mēra njedyrbi šo wot tebe precz hnucž.“

Kóždy šlub dary a prawa šobu pschinješe. Našch Boži muž pokáže, kaš nowy šlub tym, kiž šu powołani, wěčne herbštwo dawa. Štary šlub poda mjeno Božeho luda, tež kraj, w kotrymž mlofo a mēd bžesche. Š ludo noweho šluba, pój a wšmi Bože dary: Prawdosč a mēr a radosč, pschi šjenocženju i tym Šnjesom jeho žiwjenje. „Šesušowa šmjercž šta šo š wumožēnju wot pschestupjenjow, kiž pod přēšchim šlubom šu šo štale“, my čžitamny. A hžnyž tola tež pod druhim šlubom pschezo šašo pschestupjenja šo štanu, hžnyž šnana ty nětkle runje šo njestroschtny čžujesch, wšmi Boži dar. „Šemu, kiž čžisty je, njeye trjeba, hač jeno nosy myč.“ Šaj, temu, kiž pod Božim druhim hnadnym šlubom šteji, je špožčene, šo šo

pschezo šašo wuczisczi wot hrēcha. Boža wječer je wuczisczenje. Tam to nowe wotkasanje (abo šlub) w Šesušowej štwi doštanješch. Kaš krašny je lud ššesčžijanskeje wošady, kiž takle šwojemu Šnjesej šwěny a šwoje wěčne šbože na wutrobje noscho w najšwječžišchim šteji! Šchtož ma wěčne šbožo na wutrobje, wčera kaž dženska, temu tež to wěčne herbštwo pschpadnje. Šomhajmy šebi, šbēhajmy šwojej ruzy a wutrobu do wyškosče, prošchmy Ššrednika noweho šluba, šo by naš dale bóle do najšwječžišchego našcheje wěny wjedł.

Šošylš šwoje džeczi, Šhryščeže,
Šdnyž šo w štrachosčach jim štyščeže,
Wšchal i twojej štwju šu šupjene.
Šamjen.

M. w M.

Šhryštušowa droha krej.

Š Šesu, twoju drohu krej
Nječ dušcha psche wscho waži šej:
Ša w žiwjenju a we šmjerczi
Šu wot wšchēch hrēchom wuczisczi.

Duž wona moja pšcha je
A čžestna drašta prawdosče,
We šotrež žunu wobšteju,
Šdnyž dušcha pšndže š šudženju.

Tež w tymle šwěče poššicža
Wš twoja krej mōž žiwjenja;
Ša šrosch a pokoj w dušchi mam,
Šo w šwětle hnady pschēbhwam.

A budu w nušy poššednej,
Mje woššew twoja šwjata krej;
Š tym žadny hrēch mje njetama:
Ša šbōžny pšndu se šwěta!

K. A. Fiedler.

Šlubožina w šchuli.

(Šokracžowanje.)

To jedyn wē, a wucži, šchtož wē a potom mēni, šo je wscho ššebne čžini, wošebje w tym padže, hžnyž mōža džeczi derje wotmolwjecž. A tola njeye se wšchēm tymle praschējom a wotmolwjowanjom w tym, šchtož ma šo tudny čžinicž, čžasto hiščeže nicžo ščinjene. Šchtož wē, mōže wucžicž. Še i tym došč? Šnjes žyrkwje š Šštrej džesche, jako čžyšche jeho wucžerja ša młodych a štarych ščžinicž: „Šchimanje Šonašow, lubujesch mje?“ a pošžišcho š wšchitkim wucžobnikam: „Džicže po wšchēm šwěče a wucžče wšchitkich pohanow“, na poššedku paš: „Wš budžecze moji šwědkojo.“ Wucžicž a šwědcžicž je dwojake. Ššwědcžicž je nimo mēny wjazy a wažnišche džyli wucžicž. Ššwědcžicž mōžesch bjes wucženja, tola niz wucžicž bjes šwědcženja. Šchto š šwědcženju šlusch, je na šbždym šudništwje šhonicž, mōžesch to paš tež w ščenju šwj. Šana 3, 11, w Šap. šš. 1, 8 a w 1. lišče šwj. Šana 1, 1—3 čžitacž.

Šchtož jenu wēž widžal, šlyšchal, i žyla šhoniš njeye, njemōže wo njej psched šudom žane pláčžaze šwědcženje wotpožžicž. Š ššesčžijanskim wěnosčžemi je runje tak. Šchtož te našhoniš, we šwojej wutrobje i najmjenšcha dožiwil njeye, tak šo bu psches Bože šlowo rošwucženy, pošššchēny, šroschtowany, šmērowany, poššēhjeny: tón drje mōže wo nich rēcžecž, ale niz šwědcžicž, duž tež njemōže nišoho wo nich pschēšwědcžicž.

Hiščje jene: Měšaczkowe šwětlo šwěczi, ale nje hrěje. Móz, i měšaczkom rošjašnena, móže žałošnje symna byč, a pschi wšchěm šwěczenju semja daloko a šchěroko morwa wostawa. To je wobras wučerja, w kotrehož wutrobje žiwe njeje, šchtož wón wučzi. Šchěsczijska wěrnoscž nochze jeno se šlowami, wona chze tež i pschikladom wučzena byč. Wěra šo najwěsczišcho i wěru, luboscž i luboscžu wučzi. Ša móžu na wustojne wašchne i džěcziimi wo lětanju w powětrownje rěčecž, bjes teho šo bych jim to šam pokafacž mohł; ale i hordej wutrobu wo ponižnosćzi, i pschetornej wutrobu wo směrnosćzi, se symnej, šebicžnej wutrobu wo lubosczi, se šelhačnej wutrobu wo wěrnosczi rěčecž, je podaromne prózowanje. Pschi tym je najbóle škoda wjetšcha, dnyžli wužitt; pschetož hubjeny pschiklad ženje šchłódnischo njeskutkuje, hacž hdyž jón džěcžo na šwojim wučerju widži. Štarschaj a wučerjo šu džě šyła čzi jenicžy cžlowjetojo, kotšiz džěcžu jako pschiklad płacža. Šchtož pał džěcžo štarschimaj pschehladije a woda, to wono pola wučerja njeschhlada a hišchje mjenje jemu woda, hdyž wón njepocžinje skutkuje. Njepóžcziwy žiwjenški wobras wučerja móže w džěcžy wutrobach a džěcžy žiwjenju žałošne, hacž do wěcžnosćze došahaze šahubjenje pschihotowacž. Šchtož teje šhroblosćze nima, šo kóždeho hrěcha wšdawacž a šo se šwojim žylym byčom, se wšchěm myšljenjom, rěčženjom a škutkowanjom pod Bože šlowo do Božeje šlužby štajicž, tón šo tola tež šwažicž nješměl, jako wučer mjes džěczi štupicž. Psche štrachne šu šchěhwi ša njeho šameho, šaž ša džěczi; ša štrachne, šo je to lědy wopšhijecž, šaž móža tajzy ludžo tež jeno hišchje jenicžki džěš w šastojštwje wutracž. Mat. 18, 6—10.

Šsamo w tym padže nje dyrbi šebi to tajki cžlowjel šwěricž, njebychu-li džěczi wo jeho nješmanym byčžu a žiwjenju ničžo wjedži. Ani jenicžkeho šlowcžka njepotrjeba dopošamo, šo je dobra cžehnidba šlowny šamer wšcheho wučerškeho džěla na džěcžoch; najrošhladnišchi a najnadobnišchi mužojo wšchěch cžahow a ludow šu w tym psches jene byli a šu to hišchje. Psches jene šu w tym nastupanju wošebje wšchě maczerje po žyly šchěrofej semi, a psches jene i nimi je — Bóh w njeby: „Šbóžni šu čzi, šiz čzišteje wutrobny šu; pschetož woni budža Boha widžicž.“ (Mat 5, 8). „Šchto pomha cžlowjetej, hdy by wón runje žyly šwět dobył a pał na šwojej dušchi šchłodowal?“ (Mat. 16, 26). Šaj, šchto by mi pomhało, bych-li najwucženišchi muž na semi był a — ja bych šchłodowal na šwojej dušchi! Mětko móže pał něchtó woprawdže wučeny mathematikač, rěčšpnytnik, šyřikač atd., tež wustojny twarz, moleč, hudžbnik atd. a šdobom jara šly cžlowjel byč. Še to dobra cžehnidba? Ša žadyn pad. Cžehnidbne škutkowanje je pschede wšchěm na **wolu** šložene. Šdžež wola — wot niškich, cžělnych a šebicžnych žadosćow wušwobodžena — šo š nadobnemu, bójštemu, wěcžnemu pschiwobrocža a w tym špokojenje pyta a namala: tam šmē šo wo dobrej cžehnidbje rěčecž. Š wucžomža dyrbi šo wošobina, do Božeje podobnosćze pschekrašnena, wukublacž, šajšaz šo w Šhryštušku Šesufu, Božim Šsynu, w dokonjanej rjanosćzi a krašnosćzi šjewi. To je šamer wšchje šchěsczijskeje cžehnidby.

(Pschichodnje dale.)

Pjecž šwědkow napschecziwo alkoholej.

Ša nasche pacžerške džěczi šo šopjeno rošpschescžera, šiz chze mlode dušche hižom pschod nje wužitnym wužiwanjom šawjercžyžych picžow, jako piwa, palenza a wina warnowacž. Wone je w knižiwitowacni měšchžanskeho mišionštwja w Draždžanach (Zinzendorfstr. 23) dostacž a hódne, kóždemu mlodemu cžlowjetej šo šnate ščimicž. Šlej, tam pjecžore šwědčjenje pschecziwo alkoholej.

1. Šrudne wobrašy se wšchědneho žiwjenja. „Šlaj, mlody cžlowjel i pschetšělnym wutrobnom a druhi wobwješnjeny — wonaj štaj chžyžy žiwjenje wužiwacž i hracžom, rejwanjom a picžom a štaj šmjercž pschi tym namakalo! Šajke šhebanje! Šbošy štarschi!

Tam někoti do jastwa tyknjeni. Šoni šu šo pjeni šbili a hrošne nje póžcziwošće wobeschli — šwobodni chžyžy byč a do šwajšlow šu padnyli. Dale čžyžoda i pokhmurjentym woblicžom! Š žanemu derjehicžu nje dónu, dofelž wšchědnje alkoholej w forcznje wopor pschijeku. Šjenjesh džēja šhubjene, tež rjane dary ducha, šiz šu wot Boha dostali. Škónčnje šwójbny, hdyž štaj šo muž a žona pschi picžu šejnaloz, pad wobeschloj a nětko muž dale pije a je wješely — to rěka wotlach, nje duschny pał domach! Šak hinač, hdyž šy, mlody cžlowjecze a šchěsczijsko, šradomny pschi Bošy w Božim domje, w bibliji, w domjazej cžišchinje a Božej rjanej štwórbje!

2. Šadpadne licžbniki (žyry). Šěmski lud wudawa kóžde lěto ša alkoholiske picža 3,600 millionow hriwnow, to je na šlowu (tež cžěščne džěczi šobu licžene) 60 hr. Šjeje wěrnó, bēřtk wot teho by tež došahalo. Čhzešch ty pomhač, pjenjesh nje wužitnje i wofnom won mjetacž abo wjele bóle ša štaženje? Ššlyšch: Ššczi džěl millionow šu w šhěžorštwje wopiwzy, pjaty džěl milliona alkohol kóžde lěto pschod šud domjedže. Ša 30,000 do wustawow ša šludnych! Šjeje to šawjedjenje?

3. Šoššudy wučženych a šnamjenitych mužow: Šiebig, chemikač a pschirošpnytnik šo šakle wupraji: Šožowy škónčš muš je ša nastacž naschjeje šwē špomóžnišchi hacž šchtyri měry najlěpscheho bajerskeho piwa.

Šoetha, šlawny bašnič: Ša žaneho wina šoro wjazy nje piju a šoro wšchědnje bóle do šwojeho džěla a žiwjenja nutšhladam a i wjazy wustojnosćžu?

Šahn, šnaty špěchowač turnaštwja a rošwivanja cžělnych mozow: Š Šreiburgu (badiškim měšcze) šiz ma psches milion winowych pjenčow: ja mam šo derje jako wodypicž.

Šwen Šedin, wulki pučžowac psches šnutštownu Ššiku (Šibet): Š mojej šarawanje šo nješmēdžišche žaneje šapki duchomnych (alkoholškich) picžow namakacž. Ššo alkoholej wodžicž dacž, je pod wšchěmi wobštejnosćemi pošlecže, na pučžowanju, šamo na šebi napinazym, pał runje won š šažišnjenju.

4. Šbiblija. Šesaja 5, 22: Šěda tym, šiz šu móžni, wino (palenz) picž a dobywaju we wopiwštwje. Šschišłowa Šal. 20, 1: Šwino čžini šchibačny ludži a šylyne picže džiwich; šchtož ma nad tym špodobanje, nje budže nihdy mudry.

Ššef. 5, 8: Šjewopijecze šo wina, i kotrehož nješdobne wašchne pschidže, ale budžež pošni ducha.

5. Šchłodowanje šnutštownych wažnych džělow cžlowškeho cžěla. Škoholiske picža nje šlužja š žiwjenju a škutkujja bjes praweje měry abo wšchědnje wužiwane, runo jēdej. Šnutštowne mólicžke džělki, zelle mjenowane, šiz š šžerženju cžěla šlužja, wofhromja w mozny, mošhy a duchowne mozny cžěrpja. Šhladačje! Šajki napohlad šahorjenu šožđk pošćicža, abo jatro, šiz šo šahori (rošpny) abo hromadu špadnje abo štwjerdnje, a wutroba i tukom wobšadžena a i šdobom powjetšchena! Škoholowa šleščka móže drje ju pohonicž šaž šchud šonja, ale potom wona čžim bóle wustawa. Šily šo roššchěrja abo hromadu ščahnu tež roštorhnu. Šajki napohlad šajke štažene cžělo, šiz je nam štrowe date, šo bychmy je jako Boži dar šchowali! Šud rad se šchleicžku wabi, někotry forczmar i njej cžahnyč pyta, šaj alkohol šamny, hdyž šy počat jemu pošluchacž, čže cžehnje dale bóle móžnišcho. Šwopacžny pschecžel to! Šedyn wostaš twój pschecžel, tón najprešišchi, potom šo tež šonle šalšchny šdala džerži. Šesuf je pschecžel najlěpschi.

Šjesbožowne kmóšštwó.

(Wěrnny podawč.)

Šacžny a špróžny na šwojim pučžowanju po štkonšchach junu šobotu wjecžor do wješki pschidžech, šotraž „Šbudrežy“ rěka a hižo trochu wššoko na horje leži. Šjeno ma wješ wot mačje rěčki „Šbudry“, šotraž šo we šlubokim rěčnišchcžu po lěšy pušoli a lědma mjeno rěčki šažlyži. Šajlich rěččow je w horach wjele. Šbudra, šotraž šo psches žyke lěto lěnje po hórškich šchłobach dele wije a wokoło šwětlých šamjeshčow pluščota, je i wjetšcha šaž niška, šo šebi džěczi w šuchim cžahu lědma štopny womacžejja, hdyž pod šamjenjemi rybki šoja. Šle šěda, hdyž w nalěcžu hórške šněhi nahle šačž počžnu, abo hdyž w horach šliwš padnje! Šotom šo rěčnišchcžo rucže pjelni, bōřny je pschepjelnjene, woda hladažy rošče, rěka psches brjohi šupa a druhy nješmērneje šchłody po

šwojim puczu nacžini: wjele lohczi wyšofo woda narofcže a tolo wokofo wfcho ſatepi; ſkludna rěczka ſo do torhazeho ſliwa pſcheměni a džiwyje ſchumjo a howrjo ſwoje mutne žołmy do doła dele wala, ſkały a lěš ſobu torhajo, lawy a moſty, kžžki a mlyny powalejo, ſapufcžejo wfcho, ſchtož ſo ſkrobli ji do pucza ſtupicž.

Šches ſtary drjewjany móſt krocžo ſebi wěšo na to nje-myſlach, ſo mohla ſo ſlěborna wodžicžka, kotraž hłubolo pode mnu wjeſele ſchwórczeſche, hdy do drějazeho ſliwa pſcheměnicž; duž ſo džiwach, cžeho dla ſo drjewjany móſt tał wyšofo nad rěczniſch-čjom poſběhuje. Rěczka mjenujzy Wudrezy do dweju dželow džel; wjetſchi džel leži ſ lěweho, mjeiſchi ſ praweho brjoha; brjohaj tehdy drjewjany čžumpaty móſt ſjenoczeſche. Šo lěwym brjoſy Wudry ſtejeſchtaj dwaj rjadaj ſtarych, ſ džela doſcž wjetkch kžžkow. Tudy, ſ wuwſacžom hajnika, kotrehož rjany nowy dom dale w lěku nutſtach ſtejeſche, jeno kžudži kžžkarjo bydlachu, wuhlerjo a druſy lěpni dželaczerjo. Młodži ſylni mužojo ſebi w lěcže ſ tym trochu lěpſchi pjenjes ſaſkža, ſo zuſych pucžowarjow po hórniſchcžu wodža. W lěcže mjenujzy do Krlonoſchow wjele zuſych pſchińdže, koſiž čžedža po horach poſhodžicž, čžerſtweho lěpneho powětra ſo naſrě-bacž a ſo na kraſnym a čžasto doſcž wulkotnje rjanym wuhladže wofſchemicž, kotryž ſo ſ wyšofoch, ſ džela ſ wěcžnym ſněhom po-krnych horow ſkicža. Stanje ſo tež, ſo dyrbi tajki wjednik mucž-neho pucžowarja, woſebje žonſte, kotrež po nahlych horach lohžy wuſtanu, na ſwojimaj ramjenjomaj po horje horje njeſcž. Š wje-ſtcha tole noſchenje konje wobſtaraju. Tajkich koni we Wudrezach 12 ſtejeſche a to w hróžach bohateho korcžmarja Kaſki ſ tamneje ſtrony moſta.

Mjeiſchi, ale tał-rjež woſebniſchi džel wſy, kaž hižo ſpomnich, po prawym brjoſy Wudry leži. Tu beſche pječž abo ſchěcž wje-ſtchich ſtatoſow, kotrež w poſkruhu wokofo wobſchěrneho ſ lipami wobſhadžaneho měſtna ležachu, woſrjedž kotrehož ſtara, ale žyle pſychna drjewjana žyrkwicžka ſtejeſche. Tſi wulke, po ſdacžu praſtare lipy pſched žyrkwiny durjemi ſtražowachu; mała wěža na ſchěrej žyrkwinej kſeſche ſedžeſche. Lědma beč čžumpaty móſt pſchecrocžik, dha ſ žyrkwineje wěže ſwjaty wječžor ſwonicž pocža. Šdyž beſche hižo wobras ſtareje žyrkwicžki mje na hordofne Bože domy we wótcžinje dopomnił, dha mje ſnate ſynki wječžornych ſwonow do žyła w duchu do ſerbskeje Lužicy pſchěhadžichu. Čžapku ſcžah-nywſchi ſtejo wofſtach a čžichu modlitwu wuſpěwach, kaž beč wot maczerje nawucženy. Potom wjeſelny k wulkemu domej khwatach, kotryž najbliže pſchi žyrkwi ſtejeſche: ſ daloka hižo ſpóſnach, ſo je to korcžma. Šloty khapont pał, kiž ſ kónčka žyrkwineje wěže ſedžeſche, ſo ſpěſchnje pał k prawizy, pał k lěwizy wobroczeſche: wón beſche po ſdacžu čžipny, ſ wotkel mohł tón zuſy pachol byčž, kiž ma tajke ſpodžiwne waſchnje, ſo ſebi čžapku ſcžehnje, hdyž ſwjaty wječžor ſwoni; to tam hewał ničto nječžinjeſche.

Beč wjeſelny, hdyž w korcžmje ſa dubowym blidom ſedžach; pſchetož noſy beſchtej ſpóžnej, a žołdk lacžny a hłódný. Šo wječžeri ſo hnydom k měrej podach; mucžne ſtawy wotpocžinł žadachu. Šchtož je žyly džen po horach kžodžik, w nožy derje ſpi. Tał tež wotucžil njeſčym, doniž mje raſiſche ſwonny njeuwubudžichu, kotrychž jaſne ſynki daloka po horach a do doła dele wopowjedowachu, ſo je džen teho Knjeſa.

W korcžmje beſche dženſa woſebite hibanje, kaž bychu ſo na nělajki ſwjedžen hotowali. Š wopravdže tež tał beſche: korcžma-rijowa jenicžka džowka dyrbjesche dženſa popołdnju přeni kóčž w ſwo-jim žiwjenju kóčžicž a to hiſchcže ſe ſtareho hajnikowym ſtarſchim ſynom. Kžudemu kžžkarjej ſ tamneje ſtrony rěczki beſche Wóh tón Knjeſ ſynka wobradžik. Šdyž pał wobohi muž, kotryž k hajnikaj na džel kžodžeſche, wjedžał njebeſche, koho k młodemu hajnikaj pſchi- proſyčž, beſche ſo ſtara baba w prawym čžaju dopomniła, kał je

korcžmarjowa džowcžicžka, 19lětna čžerwjenołicžkata Mıla, loni pſchi kermuſchi žyly wječžor jeno ſ mladym hajnikom rejwala. Duž beču Mılu pſchiproſyli. Š wopravdže hajnikowy ſyn ſ niſim tał radny kóčžil njebudžicže, kaž runje ſ korcžmarjež Mılu, tuta pał ſ niſim tał radny, kaž runje ſ mladym hajnikom. Korcžmał Kaſka pał, kotryž wſchał ſa wulku cžeſcž nje mějeſche, ſo jeho Mıla kžudemu kžžkarjej kóčžil, tola do teho ſwoli, dokelž ſo tež jemu mladý hajnik lubjeſche, kotrehož budžicže radny ſa pſchichodneho ſyna měł.

Duž tež korcžmał popołdnju ſwojeju najlěpſcheju konjom do ſchkleńcžaneho woſa ſapſchahnyčž da a kóčžom hiſchcže ſam wjeſeſche. Baba wſchał beſche radžika, ſo bychu pſchi do Božeho domu doſchli, pſchetož móſt, po kotrymž wyſche teho rědko ſchto jědžeſche, beſche doſcž ſtary a dodžeržany. Kaſka pał ſebi wotrěcžecž njedaſche: wón pſchi ſkladnoſcži ſwoje bohafſtowo radny pokaſa, rjaneju konjom, drohi wóſ, pſychny grat a tež ſwoju wuſtojnoſcž w jědženju.

Wóſny popołdnju beſche ſo njebo ſamróčžiko; hłuchi hrimot beſche hižom ſ daloka ſklyſhecž, hdyž kóčžija ſ džěſcžom do žyrkwje jědžeču. Wſchitzy kóžicho ſdychowachu, hdyž mějachy ſtary čžumpaty drjewjany móſt ſa ſobu. Móſt na wyšofoch kolifach ſtejeſche, na kotrež beču překi a po dolhofcži deſti nabite.

Mjes tym ſo džěcžatko w Božim domje ſwjatu kſchcženizu doſta, wonkch njejedro hroſnje ſaſhadžeſche. Wnyšofo w horach beſche ſliwł padnył. Š předy hacž kóčžija ſ žyrkwje ſtupichu, beſche rěczniſchcžo Wudry ſ mutnym žołmami napjelnjene; howrjo a ſchumjo woda hladajzy pſchibjeraſche; ſtary móſt ſo hiſchcže bóle čžumpaſche, a kóždy wofomik ſo ſdaſche, ſo jón njembre žołmy wot- torhnu. Šdyž ſo korcžmał njeđiwajzy na to hotowaſche, kóčžom pſches móſt wjeſcž, wſchitzy, koſiž pſched žyrkwju ſtejachny, radžachny, ſo bychu tola wocžafali, doniž ſo roſnjemdrjena rěka trochu njeſměruje, a ſo ſo ſ džěſcžom njetrjebawſchi do ſtracha po- dali njebychu. Kaſka pał ſebi ſažo wotrěcžecž njeda: wón beſche ſebi wotmyſlił wſchěm pokaſacž, kał ſo ſtracha njeboji a — wón jědžeſche.

Štara, polhłucha baba pał ſo njebeſche narěcžecž dała, ſobu jěcž; wona ſlubi, ſo pſchi ſa kóčžami pſchińdže. Lědma beču tucži hacž do poł moſta dojěli, dha žołmy najwjetſchi kolif wo- ſrjedž moſta wottorhnychu: móſt ſo ſ woběmaj kónžomaj do ſrjedža ſkili a ſo w tym ſamym wofomiku ſ hłuchim ropotom do Wudry wali, ſ nim konje a wóſ a wſchitzy kiž we woſu ſedžachu . . . Š wobeju bokow hnydom ludžo ſe žerdžemi pſchiběžachu, njeſbo- žownym pomoz ſkicžecž, ale tu žaneje pomozny njebeſche. W džiwyj měſchěny howrjaze žołmy kóčžom a roſbity wóſ a konjom pſched ſobu kulachu; ale to jenož wofomik trajesche abo dwaj: potom ničto wjazy widžecž njebeſche ani wo ludžoch ani wo konjomaj. Šenož mutne žołmy ſo dale po rěczniſchcžu dele walachu, a druhy truch drjewa ſobu pſchiplowa.

Tſi dny poſdžicho ſu džěſcžowe cžětko w dole delka ſa wječ- bami wižajo namafali, a truchi woſoweho koleka beſche rěczka na jenu kuku won čžihnyła; hewał wo ſnjeboženych do dženſniſcheho dnja žaneho ſlěda nadeſchli njeſču. Na měſto drjewjaneho moſta pał ſu we Wudrezach poſdžicho kamjeńny móſt pſches Wudru natwarili.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

Š Dražđžan. Šandžena njeđzela be ſa naſ Šerbow w zuſbje njeđzela wjeſela, dokelž ſo nam ſažo w lubej maczernej rěcži Bože kłowo předomawſche. Mjes kemscherjemi kaž tež ſpowjednyimi widžachny nahladnu ličžbu ſnathch, ſwěrných lubowarjom tuthch Božich kłůžbow. Předomanje beſche knjes ſar. Šarjeń k Rhwacžiz na ſo wſał, ſpowjednu wucžbu pał k ſar. Domaſchka ſ Budeſtež. Špowjednych bu 155 ličženych. Wóh ſdžerž a žohnuj tón wuſhwarſki ſtuł mjes nami Šerbami w zuſbje.